

NVO Organizaciona za zaštitu prava autora muzike Crne Gore - PAM CG

Dr Vukašina Markovića 110-112,
81000 Podgorica; tel/fax: +382 20 291-035
www.pam.org.me; office@pam.org.me
PIB: 02453614; PDV: 30/31-05014-5
Žiro račun: 510-11221-36

**Vlada Crne Gore
Ministarstvo ekonomije**

NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM I SRODΝIM PRAVIMA

Argumenti u prilog zadržavanja odredbe o solidarnoj odgovornosti iz čl. 168 st. 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima Crne Gore

Odredba o solidarnoj odgovornosti dužnika iz čl. 168 st. 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima Crne Gore ima u praksi vitalni značaj za efikasno kolektivno ostvarivanje autorskog prava u Crnoj Gori. Razlozi za to povezani su sa realnim prilikama u privrednom i pravnom životu u Crnoj Gori, posebno sa čestim i izrađenim modelom poslovanja onog dijela kulturne industrije koji se bavi organizacijom masovnih muzičkih događaja kao što su festivali, smotre, koncerti na otvorenom i sl. Naime organizatori takvih događaja su neposredni dužnici zakonske obaveze da zaključe ugovor sa kolektivnom organizacijom (PAM CG) kojim će pribaviti ovlašćenje da javno koriste muzička autorska djela i kojim će se obavezati na plaćanje naknade za to ustupljeno ovlašćenje u skladu sa tarifom organizacije. Da bi izbjegli tu svoju obavezu, organizatori, za potrebe konkretnog muzičkog događaja, osnivaju firmu, organizuju muzički događaj bez uređenih autorsko pravnih odnosa sa organizacijom za kolektivno ostvarivanje prava i bez plaćanja autorske naknade, a zatim pošto izvuku novac s računa firme, gase istu i ostavljaju povjerioca bez mogućnosti da naplate štetu. U tim okolnostima, odredba o solidarnoj odgovornosti organizatora muzičkog festivala, vlasnika i korisnika prostora u/na kojem se događaj odvija, prestavlja jedino realno efikasan mehanizam da domaći i strani autori muzike dođu do autorske naknade u Crnoj Gori posredstvom kolektivne organizacije. Naime, budući da se najmasovniji muzički događaji odvijaju na prostorima koji su u vlasništvu države a kojima upravljaju javna preduzeća ili jedinice lokalne samoprave, mora se zadržati pravni mehanizam koji će ove subjekte motivisati da ne dozvole održavanje masovnih muzičkih događaja prije nego se uvjere da je organizator unaprijed regulisao svoje autorsko pravne odnose. Ovo zbog toga što se nemogućnost da se šteta nastala korišćenjem muzike bez dozvole naplati od organizatora događaja, svodi na solidarnu obavezu jedinica lokalne samouprave ili javnog preduzeća da štetu namiri u svojstvu solidarnog dužnika. Logično je da lokalna samouprava ili javno preduzeće nastoje da izbjegnu ovu obavezu, ali ne bi trebalo da se to uradi po cijenu ostavljanja nosilaca autorskog prava bez ikakve realne zaštite. Daleko društveno odgovornije bi bilo da se to uradi tako što bi odredba o solidarnoj odgovornosti ostala u Zakonu, i poslužila kao osnov jedinici lokalne samouprave ili javnom preduzeću da traži od organizatora muzičkog događaja dokaz da je regulisao svoje autorsko pravne obaveze u vezi sa

planiranim događajem, i da tek na osnovu toga dopusti organizaciju tog događaja na svom prostoru.

Solidarna odgovornost vlasnika ili korisnika prostora i organizatora događaja za štetu postoji po osnovu krivice jer su znali ili su mogli znati da će se u njihovom prostoru koristiti predmet zaštite.

Ova odredba je i u skladu sa odredbom čl.213 Zakona o obligacionim odnosima koja reguliše opšta pravila o solidarnoj odgovornosti po osnovu krivice, pa nema nijednog valjanog razloga da Zakon o autorskom i srodnim pravima kao lex specialis ne reguliše i pitanje solidarne odgovornosti, kao što je to bilo uređeno u dosadašnjem Zakonu o autorskom i srodnim pravima, kao i u njegovim izmjenama i dopunama.

Sa stanovišta zaštite intelektualne svojine, princip efikasnosti je u istom rangu sa principom usaglašenosti propisa sa međunarodnim pravom (TRIPS, propisi Evropske Unije), i to je međunarodni pravni standard. To znači da sama činjenica da je određeni propis harmonizovan s relevantnim izvorima međunarodnog prava, nije dovoljan za ocjenu stanja u toj oblasti. Otuda svaka zakonodavna intervencija koja može sistemski da naruši efikasnost autorsko pravne zaštite u Crnoj Gori svakako nije dobra i ne može na duži rok biti održiva.

Molimo da nam omogućite da u neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima Ministarstva ekonomije pojasnimo naše stavove o nacrtu Zakona.

PAM CG

Izvršni direktor, Božidar Raičević

